

CURS: LA FOTOGRAFIA DES DE LA DONA. HISTÒRIES I PROJECTES

A càrrec de Noelia Pérez

Del 12 de gener al 29 de juny al CCDFB.

Horari: dimarts de 18.30 a 20.30h.

El curs tracta de dotar a qualsevol dona interessada en la fotografia des d'un punt de vista feminista d'unes eines tant metodològiques com historiogràfiques sobre les dones fotògrafes a llarg de la història de la fotografia des dels seus inicis al segle XIX fins a l'actualitat.

A la part teòrica, es definirà la fotografia de les dones i es farà una trajectòria per la seva història, donant a conèixer les fotògrafes amb exemples concrets. En aquesta part es remarcarà especialment la relació entre els continguts que estudiarem i la seva aplicació en la creació dels projectes fotogràfics des les dones que conformin el curs.

A la part pràctica, per una banda, coneixerem el treball d'algunes de les fotògrafes actuals més actives que assistiran a classe a explicar-nos els seus projectes i visitarem algunes exposicions. D'altra, ens dotarem d'eines metodològiques per crear un projecte fotogràfic individual o col·lectiu tot definint els processos creatius individuals, les característiques de la imatge fotogràfica, la narrativa visual i la presentació i exhibició dels projectes.

Programa del curs

BLOC I: HISTÒRIA

Tema 1: La representació de la dona a la fotografia.

- El gènere: una categoria útil per l'anàlisi històric?
- Hi ha una mirada o mirades de dones?
- Històries de l'Art i Històries de la Fotografia.
- Debats nous i vells.
- Feminisme, queer, gènere, "post", revisionisme... La historiadora de la fotografia feminista a l'Estat espanyol.

Tema 2: El segle XIX

- Expansió i professionalització de la fotografia
- El retrat infantil i de família
- Les dones de la família: Els Talbot. Mr. and Mrs. Thomas S.Hicks, Ludovisi i senyora, Ibáñez y Señora. Jane Clifford. Geneviève Elisabeth Francart.
- Els primers estudis de dones fotògrafes: Madame Gelot-Sandoz. Madame Grillet. Sabina Muchart Collboni. María Pastora Escudero. Concepción Villegas. Alice Hughes.
- El daguerrotip. Madame Gelot-Sandoz.
- Temples de la fotografia i palaus de contes de fades: els grans estudis de retrat i la "Carte de Visite". El cas d'Anaïs Napoleón.
- El cercle de Fox Talbott.
- L'època de la burgesia: les primeres aficionades. Emma Llewelyn. Thereza Llewelyn. Mary Dillwyn. Anna Atkins. Lady Clementina Hawarden. Julia Margaret Cameron. Lady Henrietta Augusta Mostyn. Georgina Berkeley.
- Clementina Hawarden i Julia M. Cameron.
- Les dones fotògrafes a les primeres societats fotogràfiques.
- Fotògrafes viatgeres o viatgeres fotògrafes: Jane Clifford.

Tema 3: Fotògrafes pioneres a Catalunya

- Anaïs Napoleón, Dolores Gil de Pardo , Carme Gotarde i Camps, María Serradell i Sureda, Madronita Andreu, Montserrat Vidal i Barraquer , Carme García de Ferrando, rosa Szücs de Truñó, Roser Oromí Dalmau, Roser Martínez Rochina, Montserrat Sagarra y Joana Biarnés.

Tema 4: El pictorialisme

- Gertrude Käsebier. A. Boughton. Anne W. Brigman.

Tema 5: Les vanguardies fotogràfiques i el període d'entreguerres

- Triar professió: un privilegi de les dones burgeses.
- La càmera com instrument d'autodeterminació.
- La representació de la dona a la fotografia de vanguardia
- El futurisme: Wanda Wulz.
- El vorticisme: Jessica Dismorr.
- Las noves formes d'expressió britàniques: Helen MacGregor, Yevonde Cumbres, Lucia Moholy.
- Dadaisme i fotomontatge: Hannah Höch.
- El realisme soviètic: Olga Ignatovich.
- El constructivisme rus: Varvara Stepanova.
- La diversitat hongaresa: Káta Kálman.
- Txecoslovàquia i la Nova Fotografia: Gertruda Fischerová.
- La continuïtat pictorialista a Àustria: Dora Philippine Kallmus.
- Les dones fotògrafes a la República de Weimar: Gertrud Arndt, Marta Astfacck-Vietz, Ellen Auerbach, Grete Back, Irene Bayer, Lotte Beese, Ella Bergmann-Michel, Eva Besnyo, Aenne Biermann, Ilse Bing, Irea Blühova, Katt Both, Setphanie Brandl, Marianne Brandt, Marianne Breslauer, Suse Byk, Wanda Von Debschitz-Kunowski, Minya Dürkoop, Lotte Errell, Elsa Franke Gisèle Freund, Lotte Goldstern-Fuchs, Carola Von Groddek, Elsbeth Heddenhausen, Florence Henri, Nini un Carry Hess, Hannah Höch, Lotte Jacobi, Grit Tallin, Annelise Kretschmer, Germaine Krull, Erna Lendvai-Dircksen, Gerda Leo, Alice Lex-Nerlinger, Elli Marcus, Etel Mittag.Fodor, Lucia Molí, Aenne Mosbacher, Nelly's, D'ora, Li Osborne Elfriede Reichelt, Ursula Richter, Hanna Riess, Elisabeth Rottgers Charlotte Rudoph, Agnes Schaefer, Mugg Schmitt-Breuninger, Hannah Seewald, Grete Stern, Cami Stone, Else Dorotea Thalemann, Hedda Walter, Yva.
- La fotografia surrealista: Claude Cahun i Dora Maar.
- Collage i fotomuntatge.

Tema 6: La fotografia com a document social

- El reportatge gràfic.
- Gerda Taro.
- Tina Modotti.
- Dorothea Lange.
- Margaret Bourke-White.

Tema 7: Moda i publicitat

- La dona com objecte de representació i com a clienta.
- Les revistes de moda.
- Vanguardies i moda.

Tema 8: De la postguerra als anys 60

- La fotografia humanista: Gisèle Freund, Denise Bellon, Ilse Bing, Ivonne Chevalier, Denise Coloma, Nora Dumas, Edith Claire Gérin, Germaine Krull, Juliette Lasserre, Florence Lereoy, Janine Niépce, Yoghi Takata, Sabine Weiss.
- La càmera com a arma: Helen Levitt.
- Lissette Model i Diane Arbus.

Tema 9: Amèrica Llatina i altres fronteres

- Grete Stern
- Mariana Yampolsky
- A. Heinrich, Sara FAcio y Alicia D´Amico
- Graciela Iturbide
- Claudia Andujar
- María Cristina Orive
- Marucha Haya
- María Cristina Orive de La Azotea
- Eugenia de Olazábal

Tema 10: L'autoretrat

- Francesca Woodman
- Alice Odilon
- Cindy Sherman
- Toto Frima
- Diana y Marlo
- Nan Goldin

Tema 11: La natura morta

- Ruth Thorne Thomsel
- Michiko Kon
- Helen Chadwick

Tema 12: Fotògrafes espanyoles i catalanes contemporànies

- Sandra Balcells
- Marga Clark
- Hannah Collins
- Carmela García
- Cristina García Rodero
- Ouka Leele
- Mireia Sentís
- Marta Sentís
- Concha Prada
- Eulàlia Valldosera
- Mayte Vieta
- Ana Muller
- Ana Casas
- Tanit Plana

Tema 13: Tornant a la fotografia feminista (1970-2008). Els col·lectius.

13.1. Els col·lectius

- El Photography Workshop
- Les Hackney Flashers
- Les Guerrilla Girls

13.2. Les fotògrafes

- Barbara Kruger
- Jo Spence
- Mary Nelly
- Cornelia Parker
- Sue Williams

- Martha Rosler
- Eugènia Balcells
- Maruja Mallo
- Concha Perez
- Jana Sterbak
- Ana Mendieta
- Alicia Framis
- Azucena Veieites
- Cabello/Carceller.
- Itziar Okariz
- Marina Nuñez
- Dora Garcia
- Eva Wohlgemuth
- Margot Lovejoy
- Lynn Hershmann
- Ana Navarrete
- Jenny Saville
- Del LaGRace Volcano
- Linda Benglis
- Catherine Opie
- Eva Hesse
- Anna Maria Maiolino

BLOC II: ELS PROJECTES

- *El projecte fotogràfic*: previsió i projectació del treball fotogràfic
- *El procés creatiu*. Característiques del subjecte creatiu. Fases del procés creatiu. Estratègies creatives.
- *La imatge fotogràfica*. Característiques de la imatge. Codis de representació. Anàlisi de la imatge.
- *La imatge i el seu context*. El context a la imatge. Narratives visuals.
- *Presentació i exhibició*. Suports, acabats i mètodes de presentació.